

CUPRINS

INTRODUCERE	25
CAPITOLUL 1	
DOMENIUL DE APLICARE A DREPTULUI MUNCII.....	27
Subcapitolul 1.1. Munca și rolul ei în viața economică și socială.....	27
Subcapitolul 1.2. Definiția dreptului muncii, sensul termenului de muncă și motivația acesteia	29
Subcapitolul 1.3. Obiectul dreptului muncii	30
Subcapitolul 1.4. Subiectele dreptului muncii	32
Subcapitolul 1.5. Angajator/patron și angajat/salariat. Clasificări și terminologie	34
Subcapitolul 1.6. Izvoarele dreptului muncii	36
Subcapitolul 1.7. Principiile fundamentale	37
Secțiunea 1.7.1. Principiul libertății muncii.....	37
Secțiunea 1.7.2. Interzicerea muncii forțate. Excepții. Contractul de voluntariat.....	39
Secțiunea 1.7.3. Egalitatea de tratament. Principiul nediscriminării.....	41
Secțiunea 1.7.4. Protecția socială a salariaților	48
Secțiunea 1.7.5. Libertatea asocierii	49
Secțiunea 1.7.6. Principiul bunei-credințe și consensualitatea în relațiile de muncă	50
Secțiunea 1.7.7. Principiul liberei circulații a cetățenilor români pe piața forței de muncă din Uniunea Europeană și a altor state.....	51
CAPITOLUL 2	
CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ.....	53
Subcapitolul 2.1. Încheierea contractului individual de muncă	53
Secțiunea 2.1.1. Elementele definiției și durata contractului individual de muncă	53
Secțiunea 2.1.2. Trăsăturile caracteristice ale raportului juridic de muncă	54
Secțiunea 2.1.3. Condiții generale și comune de validitate	57
Subsecțiunea 2.1.3.1. Capacitatea juridică.....	57
Subsecțiunea 2.1.3.2. Consimțământul părților.....	59
Subsecțiunea 2.1.3.3. Obiectul contractului individual de muncă	60
Subsecțiunea 2.1.3.4. Cauza contractului	61
Secțiunea 2.1.4. Condiții specifice de validitate	62
Subsecțiunea 2.1.4.1. Obligatorivitatea certificatului medical la angajare și în alte situații	62

Subsecțiunea 2.1.4.2. Avizul, autorizarea sau atestarea.....	65
Subsecțiunea 2.1.4.3. Certificatul de integritate comportamentală	66
Subsecțiunea 2.1.4.4. Condiții de studii	67
Subsecțiunea 2.1.4.5. Vechimea în muncă și în specialitate, ca noutate legislativă în domeniu.....	68
Subsecțiunea 2.1.4.6. Comunicarea locurilor de muncă vacante. Repartizarea în muncă. Codul ocupațiilor din România (COR)	70
Subsecțiunea 2.1.4.7. Informarea prealabilă a salariaților la încheierea și modificarea contractului individual de muncă, inclusiv a celor care urmează să își desfășoare activitatea în străinătate. Sancțiunea neinformării prealabile	72
Subsecțiunea 2.1.4.8. Verificarea prealabilă a aptitudinii profesionale	76
Subsecțiunea 2.1.4.9. Forma scrisă și înregistrarea contractului individual de muncă.....	82
Subsecțiunea 2.1.4.10. Acte necesare în vederea încheierii contractului individual de muncă	83
Subsecțiunea 2.1.4.11. Dosarul personal al salariatului.....	84
Subsecțiunea 2.1.4.12. Registrul general de evidență a salariaților (Revisal)	85
Subsecțiunea 2.1.4.13. Cumulul contractelor individuale de muncă.....	87
Secțiunea 2.1.5. Conținutul contractului individual de muncă	88
Subsecțiunea 2.1.5.1. Clauze obligatorii	89
Subsecțiunea 2.1.5.2. Clauzele facultative specifice.....	90
Subsecțiunea 2.1.5.3. Clauze interzise în contractul individual de muncă	97
Secțiunea 2.1.6. Încadrarea în muncă a cetățenilor străini și apatrizilor	98
Subcapitolul 2.2. Executarea contractului individual de muncă.....	101
Secțiunea 2.2.1. Negocierea clauzelor contractului individual de muncă.....	101
Secțiunea 2.2.2. Interzicerea renunțării la drepturi	102
Secțiunea 2.2.3. Drepturile și obligațiile salariatului	103
Secțiunea 2.2.4. Drepturile și obligațiile angajatorului	104
Secțiunea 2.2.5. Fișa postului	105

Subcapitolul 2.3. Modificarea contractului individual de muncă	107
Secțiunea 2.3.1. Condiții și excepții.....	107
Secțiunea 2.3.2. Modificarea unilaterală a locului muncii	108
Subsecțiunea 2.3.2.1. Delegarea	108
Subsecțiunea 2.3.2.2. Detașarea	112
Subsecțiunea 2.3.2.3. Forța majoră	114
Subsecțiunea 2.3.2.4. Sancțiunea disciplinară.....	114
Subsecțiunea 2.3.2.5. Măsura de protecție a salariatului.....	115
Secțiunea 2.3.3. Impreviziunea.....	116
Secțiunea 2.3.4. Transferul.....	117
Subcapitolul 2.4. Suspendarea contractului individual de muncă	118
Secțiunea 2.4.1. Modalități. Efectele suspendării.....	118
Secțiunea 2.4.2. Suspendarea de drept a contractului individual de muncă. Cazuri.....	119
Subsecțiunea 2.4.2.1. Exercitarea unei funcții în cadrul unei autorități executive, legislative și judecătorești	120
Subsecțiunea 2.4.2.2. Îndeplinirea unei funcții de conducere salarizate în sindicat	120
Secțiunea 2.4.3. Suspendarea contractului individual de muncă din inițiativa salariatului. Cazuri	122
Subsecțiunea 2.4.3.2. Concediul de acomodare, noutate absolută în legislația muncii din România.....	124
Secțiunea 2.4.4. Suspendarea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului. Cazuri ..	126
Subsecțiunea 2.4.4.1. Durata cercetării disciplinare	127
Subsecțiunea 2.4.4.2. Trimiterea în judecată.....	127
Subsecțiunea 2.4.4.3. Măsuri preventive.....	128
Subsecțiunea 2.4.4.4. Suspendarea contractelor în caz de stare de asediu sau stare de urgență	129
Secțiunea 2.4.5. Reducerea temporară și/sau întreruperea activității.....	129
Secțiunea 2.4.6. Suspendarea contractului individual de muncă prin acordul părților.....	129
Subcapitolul 2.5. Încetarea contractului individual de muncă	130
Secțiunea 2.5.1. Legalitatea încetării contractului individual de muncă. Cazuri de încetare a contractului individual de muncă.....	130
Secțiunea 2.5.2. Încetarea de drept a contractului individual de muncă	130
Subsecțiunea 2.5.2.1. Caracterizare generală	130
Subsecțiunea 2.5.2.2. Enumerarea cazurilor și situațiilor prevăzute în Codul muncii.....	131

Subsecțiunea 2.5.2.3. Constatarea cazului de încetare a contractului individual de muncă	137
Subsecțiunea 2.5.2.4. Nulitatea contractului individual de muncă	137
Secțiunea 2.5.3. Încetarea contractului individual de muncă cu acordul părților	138
Secțiunea 2.5.4. Concedierea	140
Subsecțiunea 2.5.4.1. Concedierea. Scurt istoric și reglementare.....	140
Subsecțiunea 2.5.4.2. Noțiune și motivele concedierii.....	141
Subsecțiunea 2.5.4.3. Interdicții permanente și temporare privind concedierea.....	142
Subsecțiunea 2.5.4.4. Legalitatea concedierii.....	146
Secțiunea 2.5.5. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului	146
Subsecțiunea 2.5.5.1. Cazuri. Enumerare	146
Subsecțiunea 2.5.5.2. Emiterea deciziei de concediere	147
Subsecțiunea 2.5.5.3. Procedura concedierii	148
Subsecțiunea 2.5.5.4. Oferirea unui loc de muncă vacant.....	155
Secțiunea 2.5.6. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului. Tipuri de concediere. Protecția salariaților concediați	156
Secțiunea 2.5.7. Concedierea colectivă. Informarea, consultarea și procedura concedierilor colective	159
Subsecțiunea 2.5.7.1. Condițiile cumulative ale concedierii colective.....	159
Subsecțiunea 2.5.7.2. Informarea și consultarea salariaților în vederea evitării concedierii sau diminuării numărului de salariați.....	160
Subsecțiunea 2.5.7.3. Notificarea către Inspectoratul Teritorial de Muncă (I.T.M.) și Agenția Județeană de Ocuparea Forței de Muncă (A.J.O.F.M.)	161
Subsecțiunea 2.5.7.4. Amânarea emiterii deciziei de concediere.....	162
Subsecțiunea 2.5.7.5. Dreptul salariaților de a fi reîncadrați.....	162
Secțiunea 2.5.8. Dreptul la preaviz în cazul concedierii.....	163
Subsecțiunea 2.5.8.1. Preavizarea salariatului în cazul concedierii	163

Subsecțiunea 2.5.8.2. Cuprinsul deciziei de concediere	164
Subsecțiunea 2.5.8.3. Comunicarea deciziei de concediere	166
Secțiunea 2.5.9. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale	168
Subsecțiunea 2.5.9.1. Nulitatea deciziei de concediere. Interdicția motivării ulterioare	168
Subsecțiunea 2.5.9.2. Anularea deciziei de concediere. Efecte.....	168
Secțiunea 2.5.10. Încetarea contractului individual de muncă din inițiativa salariatului - demisia	168
Subsecțiunea 2.5.10.1. Etimologie, noțiune și reglementare.....	168
Subsecțiunea 2.5.10.2. Condițiile legale de fond și de formă pentru validitatea demisiei	170
Subsecțiunea 2.5.10.3. Renunțarea totală sau parțială a angajatorului la termenul de preaviz	172
Subsecțiunea 2.5.10.4. Demisia fără preaviz.....	172
Subsecțiunea 2.5.10.5. Efectele demisiei.....	172
Subsecțiunea 2.5.10.6. Consecințele negative ale demisiei	173
Subcapitolul 2.6. Contractul individual de muncă pe durată determinată	173
Secțiunea 2.6.1. Încheiere și prelungire	173
Secțiunea 2.6.2. Cazuri și situații în care se pot încheia contracte pe durată determinată	175
Secțiunea 2.6.3. Durata maximă a contractului	175
Secțiunea 2.6.4. Perioada de probă	176
Secțiunea 2.6.5. Obligațiile angajatorului privind accesul la locurile de muncă vacante.....	176
Secțiunea 2.6.6. Egalitatea de drepturi și de tratament	176
Subcapitolul 2.7. Munca prin agent de muncă temporară.....	177
Secțiunea 2.7.1. Reglementare legală națională și europeană	177
Secțiunea 2.7.2. Noțiune și definiții.....	177
Secțiunea 2.7.3. Misiunea salariatului temporar și durata misiunii	178
Secțiunea 2.7.4. Contractele și părțile implicate în munca prin agent de muncă temporară.....	178
Subcapitolul 2.8. Contractul individual de muncă cu timp parțial	180
Secțiunea 2.8.1. Noțiune. Consacrare legală	180
Secțiunea 2.8.2. Condițiile încadrării salariaților cu fracțiune de normă	181
Secțiunea 2.8.3. Clauze speciale obligatorii	181
Secțiunea 2.8.4. Drepturile salariatului încadrat cu timp de muncă parțial.....	182

Secțiunea 2.8.5. Trecerea salariaților la un loc de muncă cu normă întreagă.....	182
Subcapitolul 2.9. Munca la domiciliu.....	183
Secțiunea 2.9.1. Salariații cu munca la domiciliu.....	183
Secțiunea 2.9.2. Forma și conținutul contractului de muncă la domiciliu.....	183
Secțiunea 2.9.3. Drepturi și condiții specifice.....	183
Subcapitolul 2.10. Zilierii.....	184

CAPITOLUL 3

TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ 192

Subcapitolul 3.1. Timpul de muncă.....	192
Secțiunea 3.1.1. Noțiune și importanță.....	192
Secțiunea 3.1.2. Durata timpului de muncă.....	193
Subsecțiunea 3.1.2.1. Durata normală legală a timpului de muncă și repartizarea timpului de muncă.....	194
Subsecțiunea 3.1.2.2. Durata maximă legală a timpului de muncă. Stabilire.....	194
Subsecțiunea 3.1.2.3. Stabilirea timpului de muncă în situații speciale.....	195
Subsecțiunea 3.1.2.4. Programul de lucru inegal și comunicarea acestuia.....	195
Subsecțiunea 3.1.2.5. Programe individualizate de muncă.....	195
Subsecțiunea 3.1.2.6. Durata redusă a timpului de muncă sau timpul de muncă sub durata normală, reglementate prin Codul muncii și legile speciale. Excepții.....	196
Secțiunea 3.1.3. Munca suplimentară.....	202
Subsecțiunea 3.1.3.1. Noțiune. Efectuarea muncii suplimentare.....	202
Subsecțiunea 3.1.3.2. Limitarea efectuării muncii suplimentare.....	203
Subsecțiunea 3.1.3.3. Compensarea orelor suplimentare cu timp liber corespunzător.....	203
Subsecțiunea 3.1.3.4. Sporul pentru munca suplimentară. Compensarea în bani a orelor suplimentare	204
Subsecțiunea 3.1.3.5. Plata orelor suplimentare.....	204
Subsecțiunea 3.1.3.6. Proba orelor suplimentare.....	205
Secțiunea 3.1.4. Munca de noapte.....	206
Subsecțiunea 3.1.4.1. Noțiune. Durată. Excepție.....	206

Subsecțiunea 3.1.4.1.-3.1.4.2. Beneficiile salariaților de noapte	207
Subsecțiunea 3.1.4.3. Examinarea medicală a salariaților de noapte.....	207
Subsecțiunea 3.1.4.4. Interdicții privind prestarea muncii de noapte	208
Secțiunea 3.1.5. Norma de muncă.....	208
Subsecțiunea 3.1.5.1. Noțiune. Stabilire. Tipuri.....	208
Subsecțiunea 3.1.5.2. Aplicabilitatea și elaborarea normelor de muncă.....	209
Subcapitolul 3.2. Repausuri periodice	209
Secțiunea 3.2.1. Noțiune și reglementare	209
Secțiunea 3.2.2. Pauza de masă și repausul zilnic	210
Subsecțiunea 3.2.2.1. Pauza de masă	210
Subsecțiunea 3.2.2.2. Repausul zilnic. Acordare și excepție	212
Subsecțiunea 3.2.2.3. Munca în schimburi.....	212
Subsecțiunea 3.2.2.4. Pauza de alăptare sau de alimentare artificială a copilului	212
Secțiunea 3.2.3. Repausul săptămânal	214
Subsecțiunea 3.2.3.1. Noțiune. Acordare. Excepții	214
Subsecțiunea 3.2.3.2. Pauze și perioade de odihnă pentru conducătorii auto.....	215
Subsecțiunea 3.2.3.3. Suspendarea repausului săptămânal.....	216
Secțiunea 3.2.4. Sărbătorile legale.....	217
Subsecțiunea 3.2.4.1. Acordarea zilelor de sărbătoare legală.....	217
Subsecțiunea 3.2.4.2. Zile de sărbători oficiale naționale lucrătoare	219
Subsecțiunea 3.2.4.3. Acordarea zilelor libere în unitățile sanitare și de alimentație publică	220
Subsecțiunea 3.2.4.4. Acordarea zilelor libere în unitățile cu foc continuu	221
Subsecțiunea 3.2.4.5. Beneficiile muncii prestate în zile de sărbătoare legală	221
Subsecțiunea 3.2.4.6. Acordarea altor zile libere	221
Subcapitolul 3.3. Concediile	222
Secțiunea 3.3.1. Concediul de odihnă	223
Subsecțiunea 3.3.1.1. Noțiune și dreptul la concediul de odihnă anual.....	223
Subsecțiunea 3.3.1.2. Durata și acordarea concediului de odihnă	225
Subsecțiunea 3.3.1.3. Efectuarea și compensarea în bani a concediului de odihnă	227

Subsecțiunea 3.3.1.4. Programarea individuală și colectivă a concediului de odihnă	227
Subsecțiunea 3.3.1.5. Efectuarea efectivă a concediului de odihnă	228
Subsecțiunea 3.3.1.6. Indemnizația concediului de odihnă	228
Subsecțiunea 3.3.1.7. Întreruperea concediului de odihnă	229
Secțiunea 3.3.2. Alte concedii ale salariaților	230
Subsecțiunea 3.3.2.1. Concediul de odihnă suplimentar	230
Subsecțiunea 3.3.2.2. Concediul plătit pentru evenimente familiale deosebite	233
Subsecțiunea 3.3.2.3. Concediul fără plată	233
Secțiunea 3.3.3. Zile libere neplătite	235
Subsecțiunea 3.3.3.1. Ziua/Zilele lucrătoare liberă/libere pe an pentru îngrijirea sănătății copilului	235
Subsecțiunea 3.3.3.2. Ziua donatorului de sânge	237
Subsecțiunea 3.3.3.3. Învoirea sau ziua liberă plătită	238
Subsecțiunea 3.3.3.4. Zile libere plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite	239
Subsecțiunea 3.3.3.5. Absența de la locul de muncă în situații neprevăzute, ca noutate legislativă	239

CAPITOLUL 4

SALARIZAREA..... 241

Subcapitolul 4.1. Salariul, corolarul dreptului la muncă	241
Secțiunea 4.1.1. Etimologie și noțiune	241
Secțiunea 4.1.2. Dreptul la salariu	242
Secțiunea 4.1.3. Elementele salariului	243
Subsecțiunea 4.1.3.1. Salariul de bază	243
Subsecțiunea 4.1.3.2. Indemnizațiile	243
Subsecțiunea 4.1.3.3. Sporul la salariul de bază	243
Subsecțiunea 4.1.3.4. Alte adaosuri la salariu	244
Secțiunea 4.1.4. Plata prioritară a salariilor	246
Secțiunea 4.1.5. Stabilirea salariului	247
Secțiunea 4.1.6. Confidențialitatea salariului. Excepții	247
Secțiunea 4.1.7. Salariul nominal și salariul real	247
Secțiunea 4.1.8. Principiile salarizării	247
Subcapitolul 4.2. Salariul de bază minim brut pe țară	249
Secțiunea 4.2.1. Noțiune și reglementare legală	249
Secțiunea 4.2.2. Beneficii în natură acordate salariatului	252

Secțiunea 4.2.3. Munca subdeclarată, ca noutate legislativă.....	252
Subcapitolul 4.3. Plata salariului.....	253
Secțiunea 4.3.1. Data și modalitățile de plată.....	253
Secțiunea 4.3.2. Persoanele beneficiare ale salariului	254
Secțiunea 4.3.3. Dovada plății salariului	254
Secțiunea 4.3.4. Reținerile din salariu. Condiții.....	255
Secțiunea 4.3.5. Interdicția renunțării la drepturile salariale.....	256
Secțiunea 4.3.6. Prescripția acțiunii pentru recuperarea drepturilor salariale.....	257
Subcapitolul 4.4. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	257
Subcapitolul 4.5. Protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia.....	259

CAPITOLUL 5

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ 260

Subcapitolul 5.1. Reguli generale	260
Secțiunea 5.1.1. Noțiune și etimologie	260
Secțiunea 5.1.2. Reglementări legale	261
Subsecțiunea 5.1.2.1. Reglementări în Constituția României și Codul muncii	261
Subsecțiunea 5.1.2.2. Reglementări cu titlu special	262
Secțiunea 5.1.3. Principii, reguli și măsuri generale.....	263
Secțiunea 5.1.4. Organizarea activității de sănătate și securitate în muncă. Asigurarea și instruirea salariaților în domeniu	264
Secțiunea 5.1.5. Controlul și garantarea securității și sănătății în muncă	265
Secțiunea 5.1.6. Obligațiile angajatorilor prevăzute de Legea nr. 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă	265
Secțiunea 5.1.7. Obligațiile angajaților conform Legii nr. 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă	266
Subcapitolul 5.2. Comitetul de securitate și sănătate în muncă	266
Secțiunea 5.2.1. Constituire, competențe, organizare și atribuții. Reglementări prevăzute în Codul muncii	266
Secțiunea 5.2.2. Componentă, atribuții specifice și funcționare comitet. Reglementări legale speciale.....	267
Subcapitolul 5.3. Protecția salariaților prin servicii medicale.....	268
Secțiunea 5.3.1. Asigurarea și organizarea serviciului medical de medicină a muncii	268
Secțiunea 5.3.2. Statutul medicului de medicină a muncii. Programe pentru îmbunătățirea mediului de muncă	269
Secțiunea 5.3.3. Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu	270

Subsecțiunea 5.3.3.1. Ministerul Muncii și Justiției Sociale	270
Subsecțiunea 5.3.3.2. Ministerul Sănătății Publice	270
Subsecțiunea 5.3.3.3. Inspekția Muncii	270
Subsecțiunea 5.3.3.4. Asiguratorul	270
Subsecțiunea 5.3.3.5. Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii	270
Subsecțiunea 5.3.3.6. Ministerul Apărării Naționale ...	270
Subsecțiunea 5.3.3.7. Instituții medicale la nivel județean implicate în desfășurarea activității de medicina muncii.....	270
Subcapitolul 5.4. Accidentele de muncă și bolile profesionale.....	270
Secțiunea 5.4.1. Noțiunile de accidente de muncă și boli profesionale.....	270
Subsecțiunea 5.4.1.1. Accidentul suferit de persoane aflate în vizită în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului;	271
Subsecțiunea 5.4.1.2. Accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public.....	271
Subsecțiunea 5.4.1.3. Accidentul survenit în cadrul activităților cultural sportive	271
Subsecțiunea 5.4.1.4. Accidentul suferit de orice persoană.....	271
Subsecțiunea 5.4.1.5. Accidentul suferit de orice persoană.....	271
Subsecțiunea 5.4.1.6. Accidentul cauzat de activități care nu au legătură cu procesul muncii	271
Subsecțiunea 5.4.1.7. Accidentul de traseu	271
Subsecțiunea 5.4.1.8. Accidentul suferit în timpul deplasării	271
Subsecțiunea 5.4.1.9. Accidentul suferit în timpul deplasării	272
Subsecțiunea 5.4.1.10. Accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului	272
Subsecțiunea 5.4.1.11. Accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare.....	272
Subsecțiunea 5.4.1.12. Accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor români sau de persoane fizice române, delegați.....	272

Subsecțiunea 5.4.1.13. Accidentul suferit de personalul român care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări.....	272
Subsecțiunea 5.4.1.14. Accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare.....	272
Subsecțiunea 5.4.1.15. Accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale	272
Subsecțiunea 5.4.1.16. Disparația unei persoane	272
Subsecțiunea 5.4.1.17. Accidentul suferit de o persoană aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu	272
Secțiunea 5.4.2. Clasificarea accidentelor în raport cu urmările produse și numărul persoanelor accidentate	273
Secțiunea 5.4.3. Definițiile legale a unor noțiuni în lumina Legii nr. 319/2006.....	273
Subsecțiunea 5.4.3.1. Eveniment.....	273
Subsecțiunea 5.4.3.2. Boală profesională	273
Subsecțiunea 5.4.3.3. Incident periculos	273
Subsecțiunea 5.4.3.4. Accident ușor	274
Subsecțiunea 5.4.3.5. Boală legată de profesiune	274
Secțiunea 5.4.4. Bolile profesionale	274
Secțiunea 5.4.5. Procedura comunicării, înregistrării și raportării evenimentelor	275
Secțiunea 5.4.6. Evidența evenimentelor	277

CAPITOLUL 6

FORMAREA PROFESIONALĂ.....	278
Subcapitolul 6.1. Noțiune și obiective	278
Subcapitolul 6.2. Tipuri și forme de realizare a formării profesionale	280
Subcapitolul 6.3. Obligativitatea angajatorului de a asigura formarea profesională a salariatului și de a elabora planul de formare profesională	283
Secțiunea 6.3.1. Concediile pentru formarea profesională	284
Subsecțiunea 6.3.1.1. Dreptul la concediul pentru formare profesională.....	284
Subsecțiunea 6.3.1.2. Concediul fără plată pentru formare profesională. Acordare și durată.....	285
Subcapitolul 6.4. Efectuarea formării profesionale. Cheltuielile și beneficiile legate de formarea profesională.....	287
Subcapitolul 6.5. Obligațiile ulterioare ale salariatului	288
Subcapitolul 6.6. Formarea profesională la inițiativa salariaților.....	289

Subcapitolul 6.7. Formarea profesională pentru proprii angajați - ca măsură de prevenire a șomajului	290
Subcapitolul 6.8. Contractele speciale de formare profesională organizată de angajator	291
Secțiunea 6.8.1. Contractele speciale de formare profesională. Rolul și locul formatorului.....	291
Secțiunea 6.8.2. Contractul de calificare profesională și atestarea activităților de calificare profesională.....	292
Secțiunea 6.8.3. Contractul de adaptare profesională. Încheiere și durată	292
Subcapitolul 6.9. Contractul de ucenicie la locul de muncă	293
Secțiunea 6.9.1. Reglementare. Noțiune. Obiective.....	294
Secțiunea 6.9.2. Părțile contractului de ucenicie	295
Secțiunea 6.9.3. Coordonatorul de ucenicie.....	296
Secțiunea 6.9.4. Forma, conținutul și durata contractului de ucenicie	298
Secțiunea 6.9.5. Statutul ucenicului	300
Secțiunea 6.9.6. Organizarea uceniciei la locul de muncă	301
Secțiunea 6.9.7. Susținerea financiară a uceniciei la locul de muncă	302
Secțiunea 6.9.8. Controlul aplicat dispozițiilor legii privind ucenicia la locul de muncă.....	303

CAPITOLUL 7

DIALOGUL SOCIAL..... 304

Subcapitolul 7.1. Noțiune, obiective și modalitățile dialogului social prin care se asigură climatul de stabilitate și pace socială	304
Subcapitolul 7.2. Organismele dialogului social din România	306
Secțiunea 7.2.1. Consiliul Economic și Social	306
Secțiunea 7.2.2. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social	308
Secțiunea 7.2.3. Comisiile de dialog social/organisme consultative	309
Secțiunea 7.2.4. Alte organisme tripartite/organisme de cogestione	310
Subcapitolul 7.3. Sindicatele	310
Secțiunea 7.3.1. Etimologie, noțiune și reglementare legală	310
Secțiunea 7.3.2. Principiile	312
Subsecțiunea 7.3.2.1. Principiul libertății sindicale	312
Subsecțiunea 7.3.2.2. Pluralismul sindical.....	313
Subsecțiunea 7.3.2.3. Principiul independenței sindicale	313
Secțiunea 7.3.3. Categoriile de persoane care se pot organiza în sindicate.....	313
Secțiunea 7.3.4. Categoriile de persoane care nu se pot sindicaliza	314

Secțiunea 7.3.5. Constituirea, organizarea și funcționarea sindicatelor	315
Secțiunea 7.3.6. Dobândirea personalității juridice a sindicatului.....	316
Secțiunea 7.3.7. Conducerea organizațiilor sindicale.....	318
Secțiunea 7.3.8. Atribuțiile organizațiilor sindicale.....	318
Secțiunea 7.3.9. Forme de asociere a organizațiilor sindicale	319
Secțiunea 7.3.10. Reprezentativitatea organizațiilor sindicale ...	319
Secțiunea 7.3.11. Răspunderea penală în activitatea sindicală ...	321
Subcapitolul 7.4. Reprezentanții salariaților	322
Secțiunea 7.4.1. Desemnare și limitări ale mandatului.....	322
Secțiunea 7.4.2. Alegerea și durata mandatului precum și atribuțiile principale.....	323
Secțiunea 7.4.3. Organizarea și timpul alocat activității reprezentaților salariaților	324
Secțiunea 7.4.4. Protecția liderilor sindicali a reprezentaților salariaților împotriva concedierilor nelegale	324
Subcapitolul 7.5. Patronatele.....	325
Secțiunea 7.5.1. Etimologie. Noțiune. Angajator sau patron?.....	325
Secțiunea 7.5.2. Constituirea și organizarea organizațiilor patronale	326
Secțiunea 7.5.3. Dobândirea personalității juridice de către organizațiile patronale	329
Secțiunea 7.5.4. Drepturile și obligațiile organizațiilor patronale	330
Secțiunea 7.5.5. Reprezentativitatea organizațiilor patronale	331

CAPITOLUL 8

CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ	333
Subcapitolul 8.1. Noțiune, terminologie și scop	333
Subcapitolul 8.2. Drepturi la negocieri colective	334
Subcapitolul 8.3. Negocierea sau încheierea contractului colectiv de muncă este obligatorie? Dovada îndeplinirii obligației de negociere	335
Subcapitolul 8.4. Egalitatea părților la negocierea clauzelor contractului colectiv de muncă.....	336
Subcapitolul 8.5. Durata și declanșarea negocierilor	337
Subcapitolul 8.6. Conținutul clauzelor contractului colectiv de muncă.....	338
Subcapitolul 8.7. Efectele contractelor colective de muncă	339
Subcapitolul 8.8. Părțile și reprezentarea acestora la negocierea colectivă .	340
Subcapitolul 8.9. Înregistrarea contractului. Impedimente la înregistrare. Contestarea refuzului înregistrării	343
Subcapitolul 8.10. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă.....	345
Subcapitolul 8.11. Acordurile, convențiile, înțelegerile colective	346

CAPITOLUL 9

CONFLICTELE DE MUNCĂ	347
Subcapitolul 9.1. Scurt istoric. Noțiune	347
Subcapitolul 9.2. Părțile și nivelurile la care pot avea loc conflicte colective de muncă	348
Subcapitolul 9.3. Situațiile în care pot fi declanșate conflictele colective de muncă	349
Subcapitolul 9.4. Procedura soluționării conflictelor colective de muncă	350
Secțiunea 9.4.1. Concilierea conflictelor colective de muncă	351
Secțiunea 9.4.2. Medierea și arbitrajul	352
Subcapitolul 9.5. Greva	353
Secțiunea 9.5.1. Etimologie. Scurt istoric	353
Secțiunea 9.5.2. Greva. Noțiune. Caracteristici	354
Secțiunea 9.5.3. Dreptul la grevă	355
Secțiunea 9.5.4. Participarea la grevă. Condiții prealabile de declanșare a grevei. Decizia de declanșare a grevei	356
Secțiunea 9.5.5. Tipuri de grevă	357
Subsecțiunea 9.5.5.1. Greva propriu-zisă	358
Subsecțiunea 9.5.5.2. Greva de avertisment	358
Subsecțiunea 9.5.5.3. Greva de solidaritate	358
Secțiunea 9.5.6. Clasificarea grevelor	359
Secțiunea 9.5.7. Limitarea dreptului la grevă	361
Secțiunea 9.5.8. Greva în anumite sectoare de activitate, în unitățile cu foc continuu și în cazul funcționarilor publici	362
Secțiunea 9.5.9. Desfășurarea grevei	363
Secțiunea 9.5.10. Suspendarea grevei	364
Secțiunea 9.5.11. Încetarea grevei. Forme de încetare. Situații de declarare a grevei considerate ca fiind ilegale	365
Subcapitolul 9.6. Răspunderea juridică pentru nerespectarea dispozițiilor legale privind greva	367
Secțiunea 9.6.1. Răspunderea disciplinară	367
Secțiunea 9.6.2. Răspunderea patrimonială	368
Secțiunea 9.6.3. Răspunderea contravențională	368
Secțiunea 9.6.4. Răspunderea penală	368

CAPITOLUL 10

INSPECȚIA MUNCII	370
Subcapitolul 10.1. Noțiune și reglementare	370
Subcapitolul 10.2. Organizarea Inspecției Muncii	371
Subcapitolul 10.3. Conducerea și atribuțiile pe niveluri ierarhice a Inspecției Muncii	371
Secțiunea 10.3.1. Conducerea la nivel central	371
Secțiunea 10.3.2. Conducerea la nivel teritorial	373
Subcapitolul 10.4. Desfășurarea activității de control	374
Subcapitolul 10.5. Constatarea și sancționarea contravențiilor	374
Subcapitolul 10.6. Contestarea actelor inspectorului de muncă	376

CAPITOLUL 11

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	377
Subcapitolul 11.1. Regulamentul intern.....	379
Secțiunea 11.1.1. Considerații generale	379
Secțiunea 11.1.2. Întocmirea regulamentului intern.....	380
Secțiunea 11.1.3. Cuprinsul regulamentului intern. Efecte.....	381
Secțiunea 11.1.4. Aducerea la cunoștință, modificarea, contestarea și controlul legalității regulamentului intern	382
Secțiunea 11.1.5. Termenul de întocmire și durata regulamentului intern	383
Subcapitolul 11.2. Răspunderea disciplinară	384
Secțiunea 11.2.1. Considerații generale	384
Secțiunea 11.2.2. Noțiunea de abatere disciplinară.....	385
Secțiunea 11.2.3. Sancțiunile disciplinare. Aplicare. Radiere	386
Secțiunea 11.2.4. Interdicția amenzilor disciplinare. Unicitatea sancțiunii	387
Secțiunea 11.2.5. Individualizarea sancțiunii disciplinare. Criterii	388
Secțiunea 11.2.6. Procedura cercetării disciplinare prealabile.....	388
Secțiunea 11.2.7. Aplicarea și cuprinsul deciziei de sancționare	389
Secțiunea 11.2.8. Comunicarea deciziei de sancționare.....	389
Secțiunea 11.2.9. Contestarea deciziei de sancționare	390
Subcapitolul 11.3. Răspunderea patrimonială.....	391
Secțiunea 11.3.1. Considerații generale	391
Secțiunea 11.3.2. Răspunderea civilă a angajatorului. Dreptul de regres	392
Secțiunea 11.3.3. Răspunderea civilă a salariaților.....	392
Subsecțiunea 11.3.3.1. Regulile răspunderii patrimoniale a salariaților	392
Subsecțiunea 11.3.3.2. Pagubele produse de mai mulți salariați. Divizibilitatea răspunderii	393
Secțiunea 11.3.4. Restituirea sumelor nedatorate și a bunurilor necuvenite	393
Secțiunea 11.3.5. Reținerile din salariu. Cuantumul maxim	394
Secțiunea 11.3.6. Recuperarea prejudiciilor după încetarea contractului individual de muncă	394
Secțiunea 11.3.7. Executarea silită a despăgubirilor datorate de salariat	394
Subcapitolul 11.4. Răspunderea contravențională	395
Secțiunea 11.4.1. Considerații generale	395
Secțiunea 11.4.2. Contravențiile reglementate de Legea nr. 53/2003-Codul muncii	395
Secțiunea 11.4.3. Constatarea și aplicarea sancțiunilor contravenționale	398

Subcapitolul 11.5. Răspunderea penală	398
Secțiunea 11.5.1. Considerații generale	398
Secțiunea 11.5.2. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 53/2003-Codul muncii.....	399
Secțiunea 11.5.3. Pedepse complementare aplicabile	401
CAPITOLUL 12	
JURISDICȚIA MUNCII	403
Subcapitolul 12.1. Etimologie. Noțiune. Obiect	403
Subcapitolul 12.2. Părțile conflictului de muncă	404
Subcapitolul 12.3. Termenele de prescripție în conflictele de muncă.....	406
Subcapitolul 12.4. Statutul asistenților judiciari în componerea completului de judecată	407
Subcapitolul 12.5. Instanțele judecătorești competente general, material și teritorial	410
Subcapitolul 12.6. Medierea în dreptul muncii, ca alternativă la instanța de judecată	414
Subcapitolul 12.7. Sarcina probei	418
Secțiunea 12.7.1. Sarcina probei în conflictele de muncă.....	418
Secțiunea 12.7.2. Probarea daunelor morale	421
Subcapitolul 12.8. Reguli speciale de procedură	422
Secțiunea 12.8.1. Scutirea de taxă de timbru. Sediul materiei. Motivație.....	422
Secțiunea 12.8.2. Judecarea în regim de urgență (celeritate)	423
Subcapitolul 12.9. Caracterul hotărârilor pronunțate în fond. Sanctiunea nerespectării hotărârilor judecătorești.....	424
Subcapitolul 12.10. Dispoziții legale de procedură. Dreptul comun în raporturile juridice de muncă	425
 ÎN LOC DE ÎNCHEIERE	 427
ANEXĂ	429
 BIBLIOGRAFIE	 435